ผลการสำรวจสถานภาพและปัญหาระบบสืบพันธุ์ในโคนม

ปราจีน วีรกุล[1] สุรจิต ทองสอดแสง[2] วินัย กระแสสินธุโกมล[2] กิตติ มหาวิรุพห์[2] สาโรช งามขำ[2]
อยุทธ์ หรินทรานนท์[2] ไกรวรรณ หงษ์ยันตรชัย[2] พรชัย สุวรรณาภิรมย์[2] ไพโรจน์ อัมพวันวงษ์[3]

บทคัดย่อ

การศึกษาสำรวจสถานภาพระบบสืบพันธุ์ ค่าพื้นฐานการจัดการ ประสิทธิภาพความสมบูรณ์พันธุ์ จากเขตปศุสัตว์ 6 เขต (เขต 1,เขต 2,เขต 4,เขต 6,เขต 7 และ เขต 8) และองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยในโครงการย่อยเพื่อศึกษาป้องกัน และแก้ไขปัญหาการผสมติดยากในโคนม พบว่าใน 6 เขตปศุสัตว์ที่ทำการสำรวจมีจำนวนโคนมทั้งหมด 119,847 ตัว สุ่มคัดเลือกสำรวจจำนวน 11,191 ตัว (9.6%) มีเปอร์เซ็นต์แม่โคท้องรีดนม 22.3% แม่โครีดนมไม่ท้อง 56.2% แม่โคพักท้องรีดนม 19.2% และแม่โคไม่ท้องพักรีดนม 2.3% จากข้อมูลผลผลิตของฟาร์มโคนมแสดงว่าแม่โคหลังคลอดมีปัญหาการผสมติดตั้งท้องช้ามีระยะท้องว่างเฉลี่ย 183.3 วัน

ประสิทธิภาพความสมบูรณ์พันธุ์ของโคนมที่ทำการสำรวจพบว่า อัตราการการผสมติดของโคสาวมีพิสัย 23.0-61.5 % ของแม่โคมีพิสัย 37.4-45.5 % อายุเฉลี่ยของโคสาวผสมติด 31.9 เดือน อัตราการคัดทิ้งมีพิสัย 9.7-19.2 % จำนวนครั้งที่ผสมต่อการตั้งท้องเฉลี่ย 2.7 และพบปัญหาการผสมซ้ำของโคสาวมีพิสัย 1.8-14.0 % ของแม่โคมีพิสัย 24.0-26.7% อัตราการให้น้ำนมเฉลี่ยต่อตัวต่อวัน 10.6-15.2 กิโลกรัม แสดงว่าโคสาวทดแทนในฝูงมีการผสมติดตั้งท้องช้าและมีปัญหาการผสมไม่ติดของแม่โคที่จะต้องหาทางแก้ไขปัญหาของระบบสืบพันธุ์ในการศึกษาวิจัยต่อไป

คำสำคัญ : โคนม, ปัญหาผสมไม่ติด, การแก้ไขในระบบสืบพันธุ์